

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1234

Vragen van de leden **Sterk** en **Van Toorenburg** (beiden CDA) aan de ministers van Justitie, voor Wonen, Wijken en Integratie en voor Jeugd en Gezin over *het bericht dat er signalen zijn van mishandeling tijdens koranles*. (Ingezonden 18 december 2009)

1

Bent u bekend met de berichten dat er signalen van mishandeling tijdens koranlessen zijn in de gemeente Den Haag? Zo ja, deelt u de mening dat deze vorm van mishandeling aangepakt moet worden?¹

2

Is het waar dat de helft van de signalen van kindermishandeling betrekking had op lessen die werden gegeven onder verantwoordelijkheid van de El Islammoskee? Welke mogelijke andere moskeeën zijn nog bij de mishandeling betrokken? Hoe is precies de verantwoordelijkheidsverdeling rondom de koranlessen tussen moskeeën en andere instellingen? Hebben (islamitische) scholen ook nog een verantwoordelijkheid gehad bij de lessen?

3

Is het waar dat al langer bekend was dat er mishandeling tijdens

koranlessen plaatsvond? Vindt u dat de gemeente Den Haag adequaat gehandeld heeft? Is er volgens u voldoende opvoedondersteuning in Den Haag, zeker daar bleek dat 47% van de ondervraagden voor de «opvoedcanon» een tik een gepaste straf vindt voor één- tot vijfjarigen?

4

Is het mogelijk dat er veel meer vormen van mishandeling in de moskee voorkomen die niet gemeld worden omdat het cultureel acceptabel is? Zo ja, bent u van plan daar nader onderzoek naar te doen?

5

Is er een verband tussen mishandeling tijdens koranlessen en de signatuur van de betreffende moskeeën?

6

Krijgt u signalen van andere steden dat dergelijke vormen van mishandeling voorkomen? Zo ja, bent u van plan daar (nader) onderzoek naar te doen?

Toelichting

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen ter zake van de leden Karabulut, Jasper van Dijk en Langkamp (allen SP), ingezonden 17 december 2009 (vraagnummer

2009Z24805) en de leden Fritsma en Wilders (beiden PVV), ingezonden 17 december 2009 (vraagnummer 2009Z24832).

¹ - Trouw, 16 december 2009: «Signalen van mishandeling tijdens koranles»
- Naar een canon van opvoeding, Onderzoek naar wat inwoners van Den Haag weten van ontwikkeling en opvoeding van kinderen en jongeren (www.opvoedingscanon.nl).
- Yerden, Ibrahim (2008), Families onder druk, Huiselijk geweld in Marokkaanse en Turkse gezinnen, Amsterdam: Van Genneep.

Antwoord

Antwoord van minister **Hirsch Ballin** (Justitie), mede namens de ministers voor Wonen, Wijken en Integratie en voor Jeugd en Gezin en de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mw. Dijkema (ontvangen 14 januari 2010)

Inleiding

In antwoord op uw brieven van 17 en 18 december 2009 deel ik u mee, mede namens mijn ambtgenoten voor Wonen, Wijken en Integratie en voor Jeugd en Gezin en de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, dat de schriftelijke vragen van de leden Karabulut, Van Dijk en Langkamp

(allen SP) over onderzoek naar het slaan van kinderen tijdens koranlessen in Den Haag (ingezonden 17 december 2009), de schriftelijke vragen van de leden Fritsma en Wilders (beiden PVV) over mishandelingen van kinderen in moskeeën (ingezonden 17 december 2009) en de schriftelijke vragen van de leden Sterk en Van Toorenburg (beiden CDA) over het bericht dat er signalen zijn van mishandeling tijdens koranles (ingezonden 18 december 2009) worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

In de brief van de plaatsvervangend Voorzitter van de Tweede Kamer van 16 december 2009 (kenmerk 2009Z24761) is mij verzocht te berichten of ik kan voldoen aan een verzoek uit het ordedebat van 16 december 2009. Dit verzoek houdt in dat leden van uw Kamer in afwachting van de resultaten van het (strafrechtelijk) onderzoek naar het mishandelen van kinderen tijdens koranlessen in Den Haag, uiterlijk maandag 11 januari 2010 een brief willen ontvangen van mij en mijn ambtgenoten voor Wonen, Wijken en Integratie en voor Jeugd en Gezin. De Kamerleden verzoeken in deze brief in te gaan op vier hierna te noemen vragen. De antwoorden op deze vier vragen zijn vervat in de antwoorden op bovengenoemde schriftelijke vragen en in de door de minister voor Wonen, Wijken en Integratie toe te zenden antwoorden op de schriftelijke vragen van de leden Dijsselbloem en Bouchibti (beiden PvdA) aan de ministers voor Jeugd en Gezin en voor Wonen, Wijken en Integratie over kindermishandeling in Koranscholen (ingezonden 21 december 2009). Ik ga ervan uit dat met het beantwoorden van de schriftelijke vragen tevens wordt voldaan aan het verzoek van de Kamer om een brief. Dit licht ik als volgt toe:

- Het antwoord op de vraag uit het ordedebat of er ook in andere gemeenten concrete aanwijzingen van mishandelingen zijn, is vervat in het antwoord op vraag 4 van de leden Karabulut, Van Dijk en Langkamp.
- Het antwoord op de vraag welke maatregelen worden genomen om dergelijke misstanden aan te pakken, is vervat in de antwoorden op vragen 1 t/m 6 en 10 van de leden Karabulut, Van Dijk en Langkamp en vraag 4 van de leden Sterk en Van Toorenburg.

- Het antwoord op de vraag of de regering wel of niet voornemens is om elders een onderzoek op te starten, is vervat in het antwoord op vraag 4 van de leden Karabulut, Van Dijk en Langkamp en vraag 2 t/m 4 van de leden Dijsselbloem en Bouchibti.

- Het antwoord op het verzoek van het lid Karabulut om het lopende onderzoek naar Koranscholen voor 1 januari naar de Kamer te sturen, is vervat in het antwoord op vragen 2 t/m 4 van de leden Dijsselbloem en Bouchibti.

1

Ja, ik verwijs naar mijn antwoord op vraag 1 van de leden Karabulut, Jasper van Dijk en Langkamp (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 1232).

2

Ik verwijs voor hetgeen onderwerp is van strafrechtelijk onderzoek naar mijn antwoord op vragen 2 en 5 van de leden Karabulut, Jasper van Dijk en Langkamp (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 1232). Moskeebesturen zijn verantwoordelijk voor het al dan niet aanbieden van dit onderwijs. Basisscholen hebben geen wettelijke taak of verantwoordelijkheid ten aanzien van godsdienstlessen verzorgd door levensbeschouwelijke organisaties als moskeeën, zondagsscholen of kerken.

3

De Jeugdgezondheidszorg van de GGD ziet kinderen tijdens reguliere contactmomenten voor gericht preventief onderzoek. Omdat tijdens deze contactmomenten eind 2008 een opvallend aantal signalen van mishandeling tijdens koranlessen bij jeugdverpleegkundigen binnenkwamen, is begin 2009 direct gestart met een systematische inventarisatie door de JGZ. De verschillende activiteiten die door de gemeente Den Haag in gang zijn gezet, heb ik toegelicht in mijn antwoord op vragen 2 en 3 van de leden Karabulut, Jasper van Dijk en Langkamp (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 1232). Uit de gang van zaken en uit alle verrichtingen in Den Haag, ook bijvoorbeeld ten aanzien van de opvoedcanon, blijkt dat de gemeente en betrokken instellingen zeer actief zijn op het terrein van opvoeden

en het bieden van opvoedondersteuning. Er is op dit terrein veel in ontwikkeling, wat overigens niet alleen voor Den Haag geldt.

4

De vormen van mishandeling die de GGD Zoetermeer/Delft en omstreken heeft geregistreerd, omvatten zowel fysieke, verbale als psychische vormen van geweld tegen kinderen. Om meer inzicht te kunnen krijgen in de problematiek, zal GGD Nederland in opdracht van het kabinet inventariserend onderzoek doen naar kindermishandeling in het weekendonderwijs in moskeeën. Het onderzoek van het Verwey-Jonker Instituut naar het pedagogische klimaat in het weekendonderwijs in moskeeën zal zich daarnaast richten op mogelijke factoren in dit onderwijs die de integratie van kinderen die deze scholen bezoeken, tegengaan en de effecten die dit op de langere termijn heeft op het welzijn van kinderen.

Voor een verdere toelichting op het landelijke onderzoek van de GGD en het Verwey-Jonker Instituut verwijs ik u ook naar de antwoorden op de vragen van de leden Dijsselbloem en Bouchibti (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 1220)

5

Mishandeling is in alle gevallen onacceptabel in Nederland. Het is des te meer schrijnend wanneer kwetsbare groepen zoals kinderen hier het slachtoffer van worden. In hoeverre de gesignaleerde mishandelingen tijdens deze koranlessen terug te voeren zijn op standpunten of gedragingen van anderen dan degenen die de lessen geven, zal mogelijkerwijs uit het nader onderzoek blijken.

6

Zie mijn antwoord op vraag 4 van de leden Karabulut, Jasper van Dijk en Langkamp (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 1232).